

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
040212

DOM
2022-10-21
Stockholm

Mål nr
B 3778-21

Sid 1 (2)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Solna tingsrätts dom den 1 mars 2021 i mål nr B 2350-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Carl Mellberg
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm

Klagande och motpart (Tilltalad)

JENNY Maria Hedlund, 19690913-2000
Tjäderstigen 1 E
284 36 Perstorp

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Ulrika Rogland
Ulrika Rogland Advokatbyrå AB
Norra Vallgatan 66
211 22 Malmö

SAKEN

Försök till utpressning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
2. Ulrika Rogland får ersättning av staten med 23 795 kr. Av beloppet avser 11 468 kr arbete, 5 280 kr tidsspillan, 2 288 kr utlägg och 4 759 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

Dok.Id 1863073

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 672 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Jenny Hedlund har yrkat att hovrätten ska frikänna henne. Hon har vidare, i fall av frikännande dom, begärt ersättning för rättegångskostnad.

Åklagaren har yrkat att hovrätten rubricerar gärningen som försök till grov utpressning men har inte framställt något yrkande i påföljdsdelen.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen är densamma i hovrätten som i tingsrätten. Hovrätten gör inte några andra bedömningar än de som tingsrätten har gjort, vare sig i fråga om skuld, rubricering eller påföljd. Tingsrättens dom ska därför inte ändras.

Ulrika Rogland har begärt ersättning för bl.a. 12,75 timmars arbete. Mot bakgrund av målets art och omfattning får Ulrika Rogland anses skäligen tillgodosedd med ersättning för åtta timmars arbete, jämte övriga begärda poster.

Med hänsyn till utgången i målet saknas förutsättningar att tillerkänna Jenny Hedlund ersättning för hennes utlägg för resa till förhandlingen i hovrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-11-18

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Sven Johannisson och Anna Erman, adjungerade rådet Katarina Fabian, referent, samt nämndemännen Jabin Ezdani Khan och Midia Hassan.

SOLNA TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2021-03-01
meddelad i
Solna

Mål nr: B 2350-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

JENNY Maria Hedlund, 19690913-2000
Von Platens Väg 3
264 31 Klippan

Offentlig försvarare:

Advokat Ulrika Rogland
Ulrika Rogland Advokatbyrå AB
Norra Vallgatan 66
211 22 Malmö

Åklagare

Kammaråklagare Carl Mellberg
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1250
171 24 Solna

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Försök till utpressning, 9 kap 4 § 1 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2019-12-18 -- 2020-01-02

Påföljd m.m.

Villkorlig dom med samhällstjänst 160 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 6 månader ha dömts ut.

Frivårdskontor

Frivården Helsingborg

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Ulrika Rogland får ersättning av staten med 45 413 kr. Av beloppet avser 28 500 kr arbete, 7 830 kr tidsspillan och 9 083 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5

Telefon
08-561 658 30

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd3@dom.se
Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

YRKANDE.

Åklagaren har yrkat ansvar enligt följande.

FÖRSÖK TILL GROV UTPRESSNING (5000-K38616-20)

Jenny Hedlund har genom olaga tvång försökt att utpressa företrädare för Nobina Sverige AB. Hon har otillbörligen per e-post framställt krav om en oskäligen ekonomisk ersättning under hot att hon annars skulle lämna menliga uppgifter om bolaget till media och andra aktörer. Hon försökte på det sättet förmå Nobina Sverige AB att till henne betala 1 500 000 kronor. Det hände någon gång mellan den 18 december 2019 och den 2 januari 2020 i Solna, Solna stad. Om brottet fullbordats hade Nobina Sverige AB:s betalning inneburit vinning för Jenny Hedlund och skada för bolaget. Det fanns fara för att brottet skulle fullbordas eller sådan fara har endast på grund av tillfälliga omständigheter varit utesluten. Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett ett stort belopp. Jenny Hedlund begick gärningen med uppsåt.

DOMSKÄL

Jenny Hedlund har förnekat brott. Närmare hörd över åtalet har hon uppgivit följande i huvudsak. Hon började sin anställning som busschaufför hos Nobina Sverige AB (bolaget) för tre-fyra år sedan. Hon kom så småningom att uppleva vantrivsel med arbetsförhållandena hos bolaget. Hon blev sexuellt ofredad av en kollega, som kom med allehanda förslag av sexuell natur. När hon tog upp saken med arbetsledningen tyckte hon inte att hon möttes av någon förståelse. Den av henne utpekade kollegan hotade henne och hon blev så småningom rädd att gå till sitt arbete. I slutet av augusti 2019 hade hon fått kontakt med en man på en s.k. dating-site. Mannen föreslog att de skulle "träffas" på nätet, dvs arrangera ett videomöte. Hon tyckte det lät som en bra idé. Det visade sig emellertid att mannen skickade henne två korta filmsekvenser där en man i den ena sekvensen onanerar och i den andra "viftar" med sitt kön. Mannen presenterade sig med ett namn som en av bolagets chefer bar. Hon vet inte om det var den mannen.

Hon polisanmälde saken men förundersökningen lades ned i januari 2020. Hon tyckte emellertid att hennes situation hos bolaget blev ohållbar och vände sig först till sin fackförening. Där fick hon ingen hjälp tyckte hon. Den facklige företrädaren tyckte att ”man skulle avvakta”. Tillsammans med den facklige företrädare träffade hon företrädare för bolaget en gång. Det gav inget resultat. Hon tyckte att den facklige företrädaren ställde sig på arbetsgivarens sida. Hon vände sig då till en juristfirma för att få råd och hjälp. Företrädare för juristbyrån, som hon sedermera gav uppdraget att företräda henne mot bolaget, förklarade för henne att byrån skulle ta kontakt med bolaget för förhandlingar om ekonomisk ersättning till henne. Hon fick uppfattningen att hennes möjligheter att få ersättning var goda och att det var vanligt förekommande att arbetsgivare ”köpte ut” anställda, dvs att arbetsgivaren betalade för att lösa en uppkommen tvist. Byrån tog också kontakt med bolaget men något resultat gav inte de kontakterna. Hon fick också besked från byrån att ersättning till henne var beroende av om bolaget var intresserat av en sådan lösning. Hon fick så småningom den uppfattningen att byrån var mest intresserad av att få betalt för sina tjänster. Hon återkallade därför byråns uppdrag. Hon försökte sedan på egen hand komma till någon uppgörelse med bolaget. Därför skrev hon den 18 december 2019 det i målet av åklagaren återopade E-brevet där hon krävde en million femhundra tusen kronor och däri hon också förklarade att om hon inte fick betalt inom viss kortare tid skulle hon gå till media med sina uppgifter. Budet var, trots att hon skrivit att det ”inte var förhandlingsbart”, lagt med prutmän och hotet om media var egentligen tomt. Hon skrev i den andan som juristfirman gjort. Meningen med E-brevet var att få igång förhandlingar, inte att hota. – I januari 2020 blev hon varslad om avsked. Hon fick sedan stöd och hjälp av sin fackförening i den frågan och i april 2020 enades hon och bolaget om att hon skulle säga upp sig. Så blev det också och varslet om avsked drogs tillbaka.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med förhandlingschefen hos bolaget **Martin Stenmo**. Denne har uppgivit följande i huvudsak. Han har arbetat hos bolaget, som är börsnoterat, som förhandlingschef i drygt fyra år. Dessförinnan var han anställd hos arbetsgivarorganisationen Almega. Han var medveten om att Jenny Hedlund inte trivdes på arbetsplatsen. Bolaget tog allvarligt på hennes uppgifter och satte i augusti 2019 i gång en utredning. Jenny Hedlund fick stöd genom företagshälsovården. Under

hösten 2019 träffade han vid ett tillfälle Jenny Hedlunds ombud. Då togs några enskilda händelser upp men några krav framställdes inte då. Ombudet nämnde dock något om publicering. När bolaget i december 2019 fick E-brev från Jenny Hedlund med begäran om ersättning och med hot om att hon skulle gå till media om inte bolaget betalade inom viss kortare tid blev situationen allvarligare. En hög chef hos bolaget hade pekats ut av Jenny Hedlund. Bolaget tillsatte en krisgrupp med en extern utredare. I E-brevet hotade Jenny Hedlund att också vända sig till Kollektivtrafiknämnden, ett organ som ytterst beslutar i frågor om upphandling av kollektivtrafiktjänster. En publicering med falska uppgifter om en av bolagets chefer och om sexuella trakasserier skulle kunna allvarligt skada bolagets renommé. Bolaget övervägde dock aldrig att betala.

Åklagaren har till stöd för åtalet åberopat E-postmeddelanden i förundersökningsprotokollet sidorna 7 – 30.

I E-brev från Jenny Hedlund till Martin Stenmo i december 2019 skriver Jenny Hedlund sammanfattningsvis bland annat följande. Ni kommer aldrig att kunna provocera fram en uppsägning från mig, jag är både envis och tålmodig. För en miljon är jag beredd att skriva på ett sekretessavtal och aldrig yppa ett ord om det som hänt och tyvärr fortlöper och låta illusionen om Nobina bestå. Det handlar inte bara om att hur ni försökte pressa mig att inte polisanmäla de sexuella övergrepp jag blivit utsatt för av en person som påstod sig vara hög chef i bolaget. Jag har aldrig haft för avsikt att namnge honom och vet inte ens om det var han som låg bakom kontot på HappyPancake. Med tanke på hur folk brukar snoka upp saker så skulle det inte förvåna mig om hans namn dyker upp och du vet säkert själv hur lite som krävs för att det ska bli en stor grej och vilket elände det skulle innebära. Om Nobina inte vill få till en överenskommelse i samförstånd och jag blir tvungen att gå ut i media och berätta om hur det är att vara kvinnlig bussförare så finns det naturligtvis mycket mer att berätta. Många fler detaljer så klart. Och både facket och Arbetsmiljöverket lär reagera starkt misstänker jag. Jag har hört att Kollektivtrafiknämnden Region Skånes ordförande värnar speciellt om oss kvinnliga bussförare och hon lär också reagera kraftigt och kraftfullt om hon får information om allt som hänt. Förutom min tystnad är jag villig att lämna över all min bevisning till er som rör den höge chefen inklusive filmen jag fick. För att undvika skvaller och

spekulationer på depån, eller möjligtvis i media, så föreslår jag att jag fortsätter som timanställd efter uppsägningstiden. Om ni hellre vill att jag avslutar min anställning helt och hållet så kostar det ytterligare 500 000 kronor. Sen kan man ju i och för sig tänka sig att det borde vara ännu värre om media får nys om allt jag beskrivit ovan. Enligt vissa personer så skulle det vara rena rama katastrofen om allmänheten får kännedom om allt detta. För att inte tala om Kommunal, Arbetsmiljöverket och Kollektivtrafiknämnden. Antar att det kan bli ganska svårt att få till några avtal framöver? Och svårt att förklara för aktieägarna med antar jag och allmänheten. Jag ser fram emot ett positivt besked om samarbete och uppgörelse senast på fredag den 20 december kl 15.00. Om jag inte hört något då eller om Nobina hellre väljer att tacka nej till en lösning i samförstånd så tar jag därefter kontakt med dem jag finner lämpligt.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Det E-brev som tingsrätten redogjort för ovan kan enligt tingsrättens mening inte tolkas på annat sätt än att Jenny Hedlund med sådant olaga tvång som beskrivs i 4 kap. 5 § första stycket andra meningen brottsbalken sökt förmå företrädare för bolaget att till henne betala en miljon femhundratusen kronor. Tvånget har varit otillbörligt och skulle om betalning skett ha inneburit vinning för Jenny Hedlund och skada för bolaget. Den omständigheten att Martin Stenmo förklarat att bolaget inte övervägde att betala Jenny Hedlund föranleder ingen annan bedömning.

Jenny Hedlund ska således dömas för försök till utpressning. Fråga är om brottet är grovt.

Åklagaren har påstått att brottet är grovt med hänsyn till att det avsett ett avsevärt belopp. I lagtexten sägs att det fullbordade utpressningsbrottet är grovt om gärningen har innefattat våld av allvarligt slag, har innefattat hot som påtagligt har förstärkts med hjälp av vapen, sprängämne eller vapenatrupp eller genom anspelning på ett våldskapital eller som annars har varit av allvarligt slag eller annars har varit av särskilt hänsynslös eller farlig art.

Avdelning 3

Enligt tingsrättens mening kan, med hänsyn till hur lagtexten är formulerad, den gärning Jenny Hedlund begått inte rubriceras som försök till grovt brott. Hon ska således dömas för försök till utpressning.

Jenny Hedlund är tidigare ostraffad. Av yttrande från Kriminalvården, Frivården Helsingborg, framgår att hon lever under ordnade förhållanden och att hon bedömts lämplig för samhällstjänst, något hon också samtyckt till inför tingsrätten.

Utpressning är ett s.k. artbrott, jfr. NJA 1997 s. 507. Det innebär att det finns en presumption för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Den brottslighet Jenny Hedlund gjort sig skyldig till är av allvarligt slag med ett relativt högt straffvärde. Vid straffmätningen ska emellertid rätten i skälig omfattning enligt 29 kap. 5 § 7 brottsbalken beakta att Jenny Hedlund genom sitt agerande i praktiken förlorade sin anställning hos Nobina.

Åklagaren har föreslagit att påföljden ska bestämmas till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst motsvarande sex månaders fängelse.

Arten och straffvärdet av den brottslighet Jenny Hedlund gjort sig skyldig till gör att det ligger närmast till hands att bestämma påföljden till fängelse om inte starka skäl talar däremot. Jenny Hedlund är tidigare ostraffad och lever under ordnade förhållanden. Hon har förlorat sin anställning på grund av den brottslighet hon gjort sig skyldig till. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att påföljden kan bestämmas till villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst motsvarande fängelse i sex månader.

Ulrika Rogland har yrkat ersättning av allmänna medel för arbete i drygt 28 timmar. Tingsrätten finner att målet får anses ha krävt avsevärt mer arbete än vad som ryms inom den s.k. brottmålstaxan. Huvudförhandlingen i tingsrätten har pågått i en timme och fyrtio minuter. Med hänsyn härtill och till målets svårighetsgrad finner tingsrätten Ulrika Rogland skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete i 20 timmar.

Jenny Hedlund döms nu för brott med fängelse i straffskala. Hon ska därför förpliktas betala lagstadgad avgift till Brottsofferfonden. Utgången i målet samt vad som upplysts om Jenny Hedlunds osäkra arbets - och inkomstförhållanden gör att ersättningen till hennes offentlige försvarare ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande till Svea hovrätt senast den 22 mars 2021.

Jan Carrick

I avgörandet har även deltagit tre nämndemän. Rätten är enig.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se